



RE NOVER
PRISEN 2021

NOMINERET TIL RENOVERPRISEN

128 renoveringer fra hele Danmark var i år indstillet til Renoverprisen. Seks unikke projekter har fundet vej gennem nomineringsudvalgets nåleøje og er nomineret til Renoverprisen 2021. Et af dem er Blok 4.



BLOK 4

MODERNISTISK MAKE-OVER – FRA GHETTO TIL ATTRAKTIV BYDEL

Ved Aarhus er Gellerupparken, der blev opført 1968-72, under forvandling. En del af omdannelsen er renoveringen af syv boligblokke, der er sat i gang i Blok B4 med et pilotprojekt, der samtidig med bevaring af den arkitektoniske idé har fornyet klimaskærm og indgangspartier, skabt nye boligtyper og tæt forbindelse til omverdenen samt givet vigtig læring til de følgende renoveringer.

Beliggenhed Gellerup	Med tiden havde Blok B4 været gennem flere renoveringer og fejlede egentlig ikke noget udover almindelig slitage og dårlig isolering. På et tidspunkt var altanernes værn blevet skiftet til glas – de er bevaret i den nuværende renovering, for de fejler ikke noget, og så er der ingen grund til at bruge den sparsomme økonomi her. Tilgangen har været at holde fast i det, der fungerer godt, og til gengæld sætte ind de steder, hvor der kan skabes forbedringer.
Realiseret 2018	
Anvendelse Bolig	
Areal 5.001 – 20.000 m²	
Bygherre Brabrand Boligforening	
Arkitekt TRANSFORM APS og Vandkunsten	Et kulturmiljø Tegnet af arkitekten Knud Blach Petersen var bebyggelsen dengang meget moderne med store og lyse lejligheder i åbne, grønne områder, hvor alle fik mulighed for at bo sundt og godt til en rimelig pris. De oprindelige idéer med bebyggelsen har været en ledetråd i renoveringen, hvor man har valgt at anskue området som et kulturmiljø og finde frem til de kvaliteter, der er typiske for det modernistiske byggeri, som Gellerupparken er et godt eksempel på. Nogle steder er senere ændringer ført tilbage, fordi de har ændret den arkitektoniske kvalitet for meget, f.eks. gavlfacaderne, der har fået en ny facadebeklædning, der i form og materiale har samme kvaderstruktur som de oprindelige gavle, og som i samme omgang er blevet efterisoleret.
Ingeniør MOE A/S	
Entreprenør JCN Bolig A/S	
Entrepriser Totalentreprise	En stor betonreol Et andet vigtigt træk er de modulopbyggede facader, hvor betonkonstruktionen træder tydeligt

frem, og hvor de tilbagetrukne altaner giver facaderne en levende reliefvirkning – næsten som en stor bogreol. Derfor blev en glasinddækning af altanerne valgt fra, da det ville give en alt for ensartet facade uden dybde og variation. Derimod kunne man godt skifte de gamle vinduespartier ud til nye energioptimerede vinduer med integrerede persienner. Dem styrer beboerne individuelt, så der kan være åbent eller lukket for ind- og udkig. Det betyder, at det ikke længere er nødvendigt for de enkelte beboere at hænge andre typer afskærmning op, der tidligere har givet facadernes et rodet udtryk.

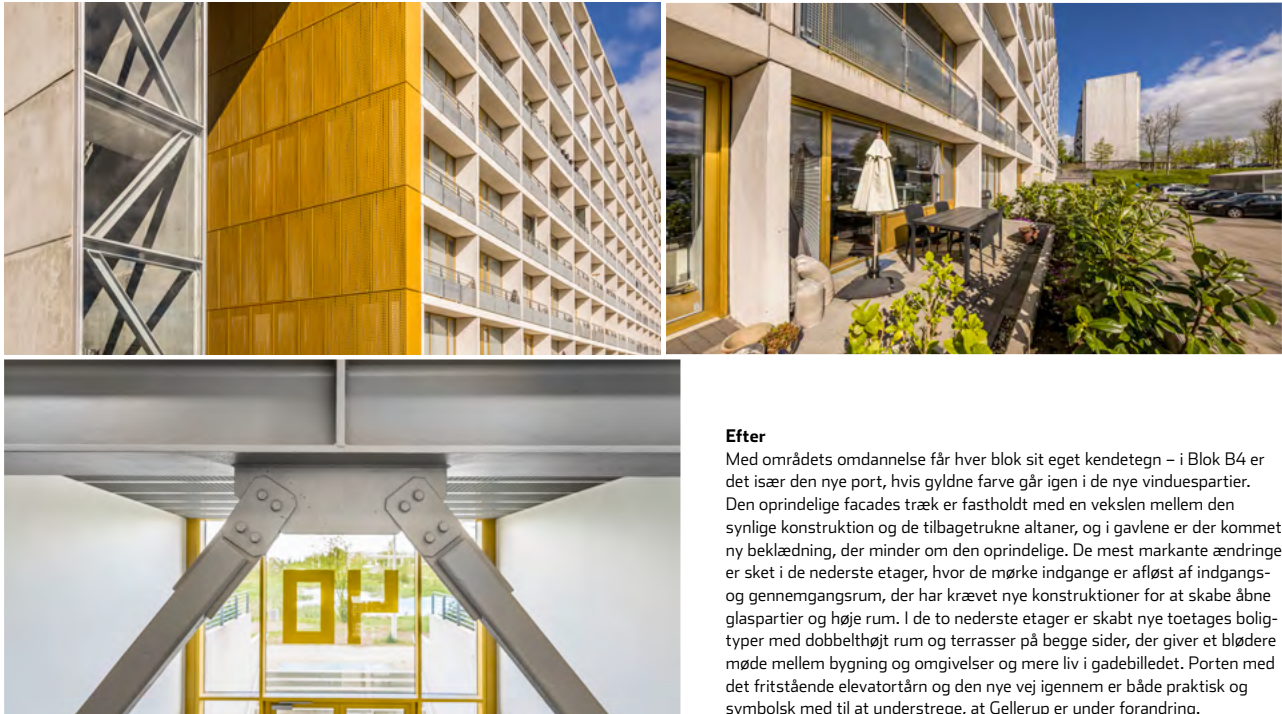
Aktivisering af nederste etage
Den nederste etage, parterreetagen, er ændret markant. Her lå de oprindelige indgange i lavloftede og snævre gange og kælderagtige rum. Ved at gennembryde etagedækket over parterreetagen er der i bunden af blokken skabt helt nye boligtyper i to etager. Hver bolig har egen indgang og privat terrasse på hver side af blokken. Udover at bidrage til et større udvalg af boligtyper, der kan tiltrække en bredere vifte af beboere, giver den nye aktivitet i den nederste etage og på terrasserne mere liv i gadebilledet. Også indgangspartierne er gentænkt og er i dag både indgangs- og gennemgangsrum, der med hjælp fra nye, kraftige stålkonstruktioner har fået højt til loftet og masser af lys fra store vinduespartier.

→





Den gyldne port skaber sammenhæng
Midt i blokken har omfattende konstruktioner sikret, at bebyggelsen kan invitere omverdenen indenfor gennem det nye vartegn, Den gyldne port. Vejen gennem blokken er en del af et nyt vejssystem, der udover at skabe forbindelse med den øvrige by er områdets rygrad internt, hvor det skaber forskellige mindre kvarterer med hver deres karakter. Men porten er meget mere end en gennemgang. Den er beklædt med gyldne plader, der nærmest gløder i forskellig belysning, og som også iscenesættes af skiftende lyssætning, der i mørke kan ses langvejs fra. Porten er et symbol på, at nye tider er på vej i Gellerup.



Efter
Med områdets omdannelse får hver blok sit eget kendetegn – i Blok B4 er det især den nye port, hvis gyldne farve går igen i de nye vinduespartier. Den oprindelige facades træk er fastholdt med en vekslen mellem den synlige konstruktion og de tilbagetrukne altaner, og i gavlene er der kommet ny beklædning, der minder om den oprindelige. De mest markante ændringer er sket i de nederste etager, hvor de mørke indgange er afløst af indgangs- og gennemgangsrum, der har krævet nye konstruktioner for at skabe åbne glaspazier og høje rum. I de to nederste etager er skabt nye toetages boligtyper med dobbelthøjt rum og terrasser på begge sider, der giver et blødere møde mellem bygning og omgivelser og mere liv i gadebilledet. Porten med det fritstående elevatorårn og den nye vej igennem er både praktisk og symbolsk med til at understrege, at Gellerup er under forandring.

Før
Før renoveringen lukkede området sig om sig selv, blokkene lignede hinanden og fremstod meget ensformige, og de havde nogle lavloftede og triste adgangsforhold i den nederste etage.





4 GODE GRUNDE

Henrik Mielke giver her sin begrundelse for, hvorfor Blok 4 nomineres til Renoverprisen 2021.

- 1** "Renoveringen af Blok 4 i Gellerup er interessant af flere årsager. Dels er det interessant og forbilledligt, at man laver et pilotprojekt, når man skal renovere et så stort område om Gellerup. Det kan andre boligforeninger også få inspiration fra. Og i den henseende er renoveringen af Blok 4 del af en større helhed. Og dels er renoveringen interessant, fordi et af dens formål er at åbne Gellerup op for Aarhus og resten af omverdenen. Det lykkes supergodt, og som udefrakommende får man nu lyst til at komme nærmere."
- 2** "Samarbejdet på projektet skal fremhæves. Det samarbejde, der har været om renoveringen af Blok 4, er fortsat på Blok 7. Det gør, at alle parter på projektet tager de samme erfaringer med sig, og det er der en stor styrke i."
- 3** "Etablering et nyt rækkehusbånd langs facaden ved at lade stueboligerne glide ned i parterreetagen, som ikke tidligere har været brugt til boligformål, er bestemt værd at fremhæve. Her er man lykkedes med at lave nogle spændende boliger i to etager, som er inspireret af byhuse. Det er en meget interessant kobling med resten af blokken. Der er noget enkelthed i den måde, man har grebet hele projektet an på. Når man står og kigger på facaden, så bliver man rolig. Den passer godt ind i området, og det er gjort meget elegant."
- 4** "Det er også inspirerende, at man har valgt ikke at udskifte de bygningsdele, der var gode nok. I andre sammenhænge siger man, 'nu laver vi en stor renovering, og så skifter vi det hele'. Men her har man lavet en rolig renovering, hvor man har brugt energien, pengene og kræfterne på det, der virkelig havde et behov. Det, der ikke behøvede, har man bibeholdt. Samspillet mellem det nye, og det gamle er de lykkedes rigtig godt med."